

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tat-28 ta' Ottubru, 2005

Citazzjoni Numru. 1209/2003

Citazzjoni Nru. 1209 / 03NC

Kawza fil-lista: 25

**Il-Kummissarju tal-Pulizija
Vs
Edgar Borg**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attur ppremetta u talab hekk:

Premess illi permezz ta' decizjoni tal-15 ta' Mejju 2003 it-Tribunal ghall-Invstigazzjoni ta' Ingustizzji imwaqqaf bl-Att VIII tal-1997 (Kap 394) iddecieda dwar l-ilment maghmul lilu mill-konvenut billi filwaqt li leqa' l-ecezzjonjiet tal-esponent dwar in-nuqqas ta' hatra ghall-

Pagna 1 minn 6

Qrati tal-Gustizzja

kariga ta' Spettur fl-istess hin sab l-elementi ta' ingustizzja u hass li ghandu a tenur tal-Art 7(9)(d) tal-Kap 394 jirrikmanda li jsir hlas ta' kumpens ta' elfejn lira (Lm2000) bl-ispejjez jibqghu bla taxxa. Dan kif jirrizulta wkoll mill-istess decizjoni tat-Tribunal fl-ismijiet "Edgar Borg vs Kummissarju tal-Pulizija" (Rik. Nru 750/97) tal-15 ta' Mejju 2003 li kopja taghha hija hawn unita u markata "Dok A".

Premess illi l-imsemmija decizjoni tat-Tribunal hija ultra vires il-poteri tieghu u inghatat bi vjolazzjoni tal-ligi, marret oltre l-kompetenza tat-Tribunal, hija kontraddittorja u ma segwietx il-proceduri rikjesti mil-ligi u naqset li tiehu konsiderazzjoni ta' dak li kien rilevanti ghad-decizjoni filwaqt li hadet in konsiderazzjoni fatturi irrilevanti, u dan ghar-ragunijiet segwenti:

1. Illi d-decizjoni ma kienitx gustifikata mill-provi li kienu rrizultaw lit-Tribunal billi ghall-kuntrarju kien fil-fatt irrizulta lit-Tribunal illi effettivament ir-rikorrent kien qed jilmenta (a) illi ma inghatax re-sit fl-ezami ghall-grad ta' Spettur li sar wara s-sejha ghall-applikazzjonijiet numru 37/87 tat-22 ta' Lulju 1987 f'liema ezami il-konvenut ma kienx talab re-sit wara li wehel u lanqas ma gieb xi prova illi din il-fakolta' ta' re-sit inghatat lil xi kandidat iehor f'dan l-ezami b'mod li kien jindika xi ingustizzja mal-konvenut, u (b) illi ma inghatax promozzjoni 'onoris causa' wara s-sejha ghal aplikazzjonijiet ghall-ezami ghall-grad ta' Spettur numru 56/88 tal-25 ta' Lulju 1988 li ghaliha r-rikorrent ma kienx applika u (c) in oltre waqt il-kawza l-konvenut ilmenta illi ma kienx gie promoss premezz ta' rakkomandazzjoni specifika lill-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku kif kien sar biss f'kaz ta' persuna ohra izda kien irrizulta lit-Tribunal illi tali promozzjoni li inghatat lil dan it-terz ma kienix ingiustifikata. Illi it-Tribunal fil-fatt ikkonkluda billi leqa' l-eccezzjonijiet tal-esponent dwar in-nuqqas ta' hatra ghall-kariga ta' Spettur u ghalhekk ma hemm ebda bazi legali jew logika ghas-sejbien ta' ingustizzja u ghar-rakkomandazzjoni ta' kumpens fit-termini tal-Art 7(9)(d) tal-Kap 394 lill-konvenut. Huwa car illi fin-nuqqas ta' bazi ghal sejbien illi tkun saret xi "ingustizzja b'konsegwenza ta' xi distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita li tkun saret jew inghatat bi hsara" ghal konvenut fit-termini ta' l-

Artikolu 6(1) ta' l-Att VIII tal-1997 it-Tribunal ma jgawdix diskreżjoni illi jirrakomanda kumpens. Illi ghalhekk meta wasal ghall-imsemmija decizjoni abbazi tal-provi migjuba quddiemu t-Tribunal naqas mill-obbligu tieghu li jagixxi ragjonevolment u li ma jesercitax il-poteri tieghu b'mod arbitrarju u illi jiddeciedi abbazi ta' dak li huwa rilevanti;

2. Illi d-decizjoni marret oltre l-kompetenza tat-Tribunal stante illi t-Tribunal huwa kompetenti biex jaghti rimedju biss fejn jirrizulta li saret ingustizzja bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995 fit-termini tal-Att VIII tal-1997 u jekk jikkundanna lill-intimat u jaghti rimedju fejn tali ingustizzja ma rrizultatx mill-provi it-Tribunal ikun qieghed jaghti decizjoni li huwa m'huwiex kompetenti biex jaghti bhal ma gara f'dan il-kaz. Fil-fatt la darba leqa' l-eccezzjonijiet tal-esponent it-Tribunal ma seta' jaghmel xejn izjed hlief illi jillibera lill-esponent mit-talbiet u ma setax xorta wahda "isib l-elementi ta' ingustizzja" u jirrakomanda kumpens.

3. Illi t-Tribunal naqas li jsegwi l-procedura stabbilita bil-ligi billi huwa marbut illi jiddeciedi abbazi ta' provi migjuba quddiemu u fil-limiti tal-kompetenza specjali tieghu, haga li huwa naqas li jaghmel meta effettivament irrakkomanda li jinghata kumpens talli persuna li ma ghaddietx minn ezami ghal promozzjoni ma inghatatx il-promozzjoni u talli persuna li lanqas ma applikat ghal ezami ghal promozzjoni ma inghatatx dik il-promozzjoni;

4. Illi d-decizjoni impunjata hija wkoll ultra vires il-poteri tat-Tribunal billi permezz taghha t-Tribunal minghajr ma huwa moghti awtorita mil-ligi intrometta ruhu fil-mod kif ghandhom jinghataw il-promozzjonijiet fil-Korp tal-Pulizija u ma illimitax ruhu ghall-parametri ta' dak li jistipula l-Kap 394 u dan non ostante li tali promozzjonijiet jaqghu taht l-iskrutinju tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku fit-termini tal-Artikolu 110 tal-Kostituzzjoni.

Ghaldaqstant jghid il-konvenut ghaliex dina l-Qorti m'ghandiex:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Tiddikjara li d-decizjoni tat-Tribunal ghall-
Investigazzjoni ta' Ingustizzji fl-ismijiet "Edgar Borg vs
Kummissarju tal-Pulizija (Rikors 750/97) tal-15 ta' Mejju
2003 hija nulla ghax hija ultra vires il-poteri ta' l-imsemmi
Tribunal ghar-ragunijiet premessi;

u

2. Thassar, tirrevoka u tannulla l-imsemmija decizjoni.

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-konvenut ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut li biha
eccepixxa:

1. Illi l-azzjoni kontemplata minn l-attur hija nulla u
dana peress illi l-Att VIII tal-1997 (Kap 394) ma'
jikkontemplax appell minn decizjoni tat-Tribunal ghall-
Investigazzjoni ta' Ingustizzji. Illi jekk wiehed jara sewwa t-
talbiet u l-kawsali tac-citazzjoni odjerna jara illi dina l-
kawza kull ma hija tentattiv sabiex jigi varjat dak li
ddecieda t-Tribunal imsemmi.

2. Illi l-mertu tar-rikors numru 750/97 fl-ismijiet "Edgar
Borg vs Kummissarju tal-Pulizija" huwa llum res judicata u
ghalhekk il-Qorti la darba ma' gewx disturbati principji ta'
dritt naturali u disposizzjonijiet kostituzjonali ma' tista
tissindika dak li dwaru ddecieda l-imsemmi Tribunal.

3. Illi fil-mertu, is-sentenza tal-15 ta' Mejju 2003 fl-atti
tar-rikors "Edgar Borg vs Kummissarju tal-Pulizija" hija
wahda korretta u t-Tribunal li ddecieda l-istess rikors ma'
marx ultra vires fid-decizjoni tieghu.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet, u l-lista
tax-xhieda;

Rat li l-kawza thalliet ghad-data tallum ghas-sentenza fuq
it-tieni eccezzjoni;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjonijiet tal-partijiet;

Ikkunsidrat;

Illi l-eccezzjoni in disamina hija diretta sabiex il-konvenut jasserixxi li d-decizjoni tat-tribunal hija finali, u li ghalhekk, la darba ma gewx disturbati principji ta' dritt naturali u ma gewx vjolati dispozizzjonijiet kostituzzjonali, il-Qorti ma tistax tissindika dak li dwaru ddecieda t-Tribunal.

Il-Qorti tosserva li din l-eccezzjoni hija relatata ma' l-ewwel eccezzjoni u huwa applikabbli ghalha whud mill-konsiderazzjonijiet maghmula minn din il-Qorti fis-sentenza parzjali moghtija fit-22 ta' Ottubru 2004 flimkien mal-gurisprudenza hemm citata u li ghalihom qed ssir referenza, senjatament il-bran segwenti; "Il-Qorti tosserva li dan it-Tribunal bhal kull tribunal iehor statutorju kostitwit b' ligi, ad hoc, huwa soggett ghall-istharrig gudizzjarju bil-ghan li jigi accertat li dana ikun mexa skond il-ligi u fil-limiti tal-ligi, u b' hekk ma jkunx ecceda l-inkompetenza tieghu emanenti mill-Att kostituttiv l-istess Tribunal; kif ukoll ghandu jigi sindikat mill-Qrati jekk it-Tribunal mexiex skond il-Kostituzzjoni bil-harsien tad-drittijiet fundamentali tal-bniedem." [fol.53].

Fi kliem iehor, il-qrati ordinarja ghandhom gurdizzjoni li jissindikaw [1] jekk it-tribunal agixxiex *intra vires* fil-parametri tal-ligi kostituttiva tieghu; [2] jekk fil-procedura segwiex il-principji tad-dritt ossia gustizzja naturali; u [3] jekk fl-operat tieghu vvjola principji ta' dritt kostituzzjonali. Ghaldaqstant il-konvenut mhux korrett meta fin-nota tieghu jghid li, gjaladarba ma hemmx ksur tal-principji tad-dritt naturali u kostituzzjonali, allura d-decizjoni tat-tribunal hija finali; ghax dejjem titbqa' veljanti l-gurdizzjoni ta' dawn il-qrati li jissindikaw jekk it-tribunal agixxiex fil-parametri tal-ligi kostituttiva tieghu, f' dan il-kaz l-Att VIII tas-sena 1997, kemm fil-procedura adoperata minnu kif ukoll fid-decizjoni tieghu. Dan huwa ukoll rifliss fil-kontenut tal-artikolu 469A tal-kap.12 u senjatament fil-paragrafu [b][iv] li jaghti bhala wahda mir-ragunijiet li jwassalu ghan-nullita' ta' atti amministrattivi fuq il-bazi ta' l-ultra vires, dik ta' "meta l-eghmil amministrattiv ikun imur mod iehor kontra l-ligi."¹ – deposizzjoni wiesgha intiza sabiex tassikura li d-decizjoni ma tkunx kontra l-ligi, u

¹ Sottolinear ta' din il-Qorti

allura nkluza l-ligi kostituttiva taghha; u dan huwa guridikament logiku li jkun hekk tenut kont tal-fatt li l-hajja legali tat-tribunal torigina, u l-operat tieghu huwa mfassal, mill-ligi kostituttiva tieghu.

Illi rigward l-ahhar zewg aspetti, il-Qorti tikkondividi t-tesi tal-konvenut li f' dan il-kaz ma tirravviza ebda vjolazzjoni tad-dritt naturali jew kostituzzjonali. In propositu, ghat-tieni aspett, ma gie sollevat ebda ilment fis-sens li ma gewx osservati l-principji tad-dritt naturali. Rigward it-tielet aspett, huwa opportun li jigi osservat b' referenza ghar-raba kawzali ta' l-attur, li l-att kostituttiv stess fl-artikolu 6[1] jaghti l-poter lit-tribunal li jiehu konjizzjoni ta' ilmenti ta' ngustizzji relattivi ghall- "appointments, promotions or transfers of public officers" u allura inkluzi membri tal-korp tal-pulizija, gjaladarba mhux eskluzi mill-ligi – *ubi lex voluit lex dicit*.

Illi rigward il-punt jekk it-tribunal fid-decizjoni tieghu agixxiex intra vires, u senjatament fit-termini tal-Artikolu 6 u 7 ta' l-att, kemm ghal dak li jirrigwarda s-sejbien ta' ingustizzja kif ukoll ghal dak li jirrigwarda r-rimedju moghti, b' mod partikolari t-tesi ta' l-attur fis-sens li c-cahda da parti tat-tribunal ta' l-eccezzjonijiet tal-Kummissarju tal-Pulizija intimat, tirrendi kontra l-ligi kostituttiva d-decizjoni li jinghata rimedju fuq "elementi ta' ingustizzja"; dawn il-punti jibqghu riservati sabiex jigu decizi fit-trattazzjoni tat-tielet eccezzjoni tal-konvenut.

Ghal dawn il-motivi tiddecidi billi tirrespingi t-tieni eccezzjoni – spejjez rizervati ghal gudizzju finali; u tordna l-prosegwiment tal-kawza fuq it-tielet eccezzjoni

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----